

Григор'єв Г. С.
Національний університет
«Кієво-Могилянська академія»,
д.с.н., доц., доцент кафедри економічної теорії

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛІНГУ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Постановка проблеми та мета дослідження

Важливим критерієм ефективності державного контролінгу в системі регулювання фінансово-економічних процесів національної економіки є проблема вибору між інноваційними, прогресивними методами аналізу фінансово – економічної інформації та сталістю створеної системи управління сферою державного регулювання, яка характеризується інертністю та негнучкістю щодо викликів глобального макроекономічного середовища. Особливо помітною ця проблематика стає під час спроби переходу до західноєвропейських стандартів державного регулювання

Інноваційні критерії державного контролінгу, на нашу думку, полягають в оптимальному виборі між традиційним егалітарним суспільством та економічним зростанням, заснованим на нелінійних системних методах, принципах емерджентності та синергії. Такий вибір є мультикритеріальним амбіційним явищем і виходить за рамки традиційних макроекономічних багатокритеріальних моделей. Сучасні фінансово – економічні процеси, притаманні національній економіці, потребують докорінної перебудови усіх сегментів управління та повинні базуватися на принципах параметричного контролю за динамічною рівновагою та відповідати наявним глобальним викликам.

Виклад основного матеріалу дослідження

Достатній науково – методологічний рівень структурної стабільності національних економічних систем та вибір оптимальних дискретно – динамічних систем є базовою передумовою створення надійного алгоритму – орієнтиру для удосконалення системи державного регулювання національної економіки. Біфуркаційні точки переходу до масштабних економічних процесів виявляють глибоку проблему нестачі результатів якісного фінансово-економічного дослідження, яке забезпечує вирішення відповідних фінансово-економічних завдань, тому що кожен суб'єкт державного влади здійснює сегментне дослідження без застосування принципу системної динаміки та не зважає на можливість появи емерджентних явищ.

Суб'єкти національно – просторових моделей державної влади (Державна служба статистики України, міністерства та відомства, Національний Банк України та інші) за своєю організаційною структурою та наданими повноваженнями не виконують та не реалізують у повній мірі інноваційний управлінський потенціал для приведення у відповідність сучасного фінансово - економічного аналізу на макроекономічному рівні з врахуванням глобальних економічних та політичних тенденцій. Наголошуємо на тому, що органи контролінгу за інформаційними потоками (національні статистичні служби усіх рівнів) ще в недостатній мірі реалізують національні стратегічні плани щодо категоризації агрегованих національних економічних показників в силу лімітування критеріїв та векторів аналізу фінансово - економічних досліджень.

Національні служби статистичного моніторингу та контролінгу виконують загальні завдання універсального інформаційного масиву для застосування національними економічними агентами усіх видів та рівнів діяльності. Однак існуючий економічні умови не сприяють вирішенню завдань і не в достатній мірі реагують на запити щодо специфічних, нестандартних економічних проблем, які виходять за межі загальноприйнятої класифікації економічних індикаторів, або потребують специфічних економіко - математичних моделей для дослідження. Динамічний, інноваційний характер сучасної світової економіки потребує формування нових функціональних повноважень національних агентств, які відповідають за збір та обробку статистичної інформації. Поступовий відхід від ідей лібералізму, який почав панувати в економічній ідеології багатьох розвинених країн світу та країн, які розвиваються, створив передумови до повернення до агресивного протекціонізму, який працює за принципом «*beggar thy neighbour*». Традиційна методологічна база фінансово-економічних досліджень не відповідає потребам сучасності і потребує докорінної перебудови за принципом індивідуальних запитів (сигналів), на які повинна реагувати система агрегованої обробки статистичної інформації. Разом з тим, зважаючи на загрозливі екзогенні сигнали зовнішньоекономічного середовища, така система збору інформації потребує захисту від витоку важливої економічної інформації, яка стосується національної безпеки.

Необхідно зазначити, що структурними підрозділами суб'єктів державної влади все ще не створено адекватної системи оцінки ризиків та загроз, яка притаманна сучасній постглобалізаційній економічній системі. Зокрема, в недостатній мірі використано Баєсові методи

ймовірності для оцінки економічних та геополітичних ризиків, які несуть загрозу макроекономічній системі держави. Відповідно, система державного контролінгу потребує інноваційного оновлення (в першу чергу) стратегічної підтримки в реалізації фінансово – економічної та зовнішньої політики. Також важливо забезпечити відповідну оперативну і тактичну інформаційно – аналітичну підтримку згаданими вище процесам. Результатом фундаментального оновлення та перебудови системи державного контролінгу на макроекономічному та мікроекономічному рівні стане поява принципово нової її функції, спрямованої на безперервне інноваційне оновлення фундаментальних науково - методологічних принципів та оперативного наповнення концептуально - методичними напрацюваннями.

Інформаційно – аналітичні функції підтримки макроекономічного середовища можуть бути суттєво розширені та підтримані за допомогою створення відповідної національної програми інтеграції системи державного контролінгу на макрорівні до динамічного глобального інформаційного простору. Контроль за окремими компонентами національної економіки створює передумови для стратегічного коректування його сегментних складових.

Концептуальні пропозиції щодо вирішення проблеми

Національна система моніторингу за систематичною координацією, стандартизацією системи, пошуку інноваційних ідей, інтеграцією до світового економічного простору потребує створення відповідних конекторів глобального аналізу інформації щодо сучасного стану національної економіки, економічних умов для ефективного функціонування системи державного регулювання. Державна система нагляду має бути стратегічно довершеною та забезпечувати швидку військову та інтеграційну перебудову багаторівневої макроекономічної структури.

При формуванні кадрового забезпечення системи державного контролінгу необхідно керуватися компетентнісним підходом – це здатність працівників ефективно й творчо застосовувати знання й уміння як у міжособистісних стосунках, так і в професійних ситуаціях, які властиві будь якій професійній діяльності [1].

Ключовою складовою національного моніторингу є контролінг за процесами інноваційно – технологічного розвитку, накопичення людського капіталу та створення важелів реалізації ефективної макроекономічної політики.

Найважливішими засобами створення макроекономічного контролю на державному рівні є: створення підрозділів інформаційних інновацій з відповідним виходом за межі моделей проектних структур та створенням креативних підрозділів управління інформацією; впровадження плану управління ресурсами, системи управління та організованого функціонування системи управління ресурсами.

Напрями впровадження авторських інноваційних ідей

Важливими критеріями національного інноваційного моніторингу є створення системи регулювання фінансово-економічних процесів національної економіки, зокрема критеріїв ефективності державного контролінгу.

В процесі впровадження здійснюється попередня оцінка очікуваної економічної та соціальної ефективності функціонування державного контролінгу. В процесі функціонування проводиться регулярний самоконтроль результативності та ефективності діяльності за відповідним сегментами.

Необхідно відмітити, що функціонування державного контролінгу у макроекономічному середовищі є виправданим тільки при його ефективності, тому необхідно розробити методiku оцінки ефективності контролінгу, включаючи відповідні параметри, індикатори, способи їх розрахунку. Показники ефективності державного контролінгу слід диференціювати за їх функціональною складовою [1].

Список літератури:

1. Григор'єв Г.С. Концепція державного контролінгу в системі регулювання фінансово – економічних процесів національної економіки // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – №3 (25). – Одеса: ОНПУ, 2016. – С. 187 – 196. – Режим доступу: <https://economics.opu.ua/files/archive/2016/No3/187>.